

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Mysterium SS. Trinitatis non est contra rationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

5. Cur ista axiomata in Divinis non aequè procedant, ut in creatis.
6. Ulterior ratio disparitatis.
7. Testimonia antiquorum Philosophorum pro Trinitate.
8. Testimonium Mercurii Trismegisti.
9. Testimonia Sybillarum.
10. Rationes naturales ad probandam Trinitatem.
11. Auctoritas Apostoli & Anselmi.
12. Scriptura & PP. docent naturalem incognoscibilitatem Trinitatis.
13. Ratio Angelici Doctoris.
14. Ratio D. Dionysii.
15. Ratio Scoti.
16. Neque datur probabile motivum naturaliter cognoscendi Trinitatem.
17. Ne quidem supposita aliqua revelatione.
18. Congruentia quadam & vestigia Trinitatis explicativa hujus mysterii.
19. Juxta Angel. Doctorem nemo Philosophorum agnovit Trinitatem.
20. Mercurium Trismegistum agnovisse probabile est; idque ex libris Moysis.
21. Sybillarum oracula fuerunt ex revelatione.
22. Rationes in oppositum allatae diluuntur.
23. Exponitur Auctoritas D. Anselmi.
24. In statu pura natura non daretur cognitio Trinitatis.

I. Quadrifariam divise inveniuntur sententiae. Sunt, qui dicant, mysterium Trinitatis esse contra rationem naturalem, quae tribuitur Holkot in 1. dist. 3. Secunda è diametro opposita docet, lumine rationis naturalis demonstrativè & evidenter cognosci posse, quae fuit sententia Abailardi impugnata à D. Bernardo, tribuitur quoque Raymundo Lullio, & ex parte Augustino Eugubino. Tertiò. Alii medià viâ incidentes existimant, supposità aliqua præviâ fide & revelatione posse lumine naturali certò deveniri in notitiam Trinitatis, cujus sententia videtur fuisse Rich. à S. Victore. Quarta demum S. Anselmi & D. Th. Aquinatis communisque DD. est, Rationem naturalem, sive supposità, sive non supposità revelatione non posse obtinere positivam & convincentem notitiam hujus mysterii.

§. I.

Mysterium SS. Trinitatis non est contra rationem.

2. Tam Gentiles polytheitæ, quam hæretici Tritheitæ, Ariani, alique oppugnant mysterium SS. Trinitatis, eò quòd repugnet lumine rationis naturalis. Nam primò ajunt, adversatur illi notissimo principio Dialectico: *quæcumque sunt eadem unum tertio, sunt eadem inter se.* & alteri huic affini: *quidquid affirmatur de uno, affirmatur etiam de altero identificato cum illo, vel, quòd dicitur de omni, dicitur de quolibet contento sub illo.* Quorum utrumque principium innititur illi irrefragibili veritati lumine nature & ex terminis notæ. *Quodlibet est, aut non est. Vel, impossibile est idem simul esse, & non esse. Duo contradictoria non possunt simul esse vera, vel falsa.*

In mysterio autem Trinitatis tres personae sunt idem cum essentia Divina, nec tantum sunt idem inter se: neque quæ dicuntur de essentia, eadem verificantur de personis, cum illa communicetur, personae non communicentur. Rursus: Lumine natura notum est, quòd, ubi est ordo originis & processions unius ab altero, ibi non sit similitudo nature: oppositum est in Trinitate, ubi non obstante processione unius personae ab altera, nihilominus est simultanea omnium coæternitas & coessentialitas. Non minus cum rationis naturalis dictamine pugnat, esse, quòd est in productione, non distingui ab esse, quòd est in productione, & productum in suo esse non dependere à producente, quòd tamen admittendum est in Trinitate personarum.

Sed vera & Catholica omnium DD. sententia est, mysterium SS. Trinitatis nequaquam esse contrarium rationi naturali. Nam prima verum non repugnat vero, sed verissimum est mysterium SS. Trinitatis; lumen quoque rationis naturalis, utpote mentibus à DEO infusum est verum: ergo impossibile est, ut mysterium SS. Trinitatis sit contra rationem naturalem, quamvis tandem infinitis passibus abpergendiatur. Secundo, quæ sibi contrariatur, intra ejusdem ordinis limites contineri debent: sed veritas SS. Trinitatis longè ultra excedit ordinem & limites rationis ac lumine naturalis: ergo ipsi contrariari non potest. Unde tertiò. Ut mysterium SS. Trinitatis esset contra rationem naturalem, deberet ostendi aliquod principium irrefragabile, ex quo per legitimam consequentiam deduceretur repugnantia ipsius; atqui nullum ejusmodi principium & dicitur ostendi potest, ut ex oppositarum rationum solutione patet.

Igitur ad 1. Respondeo juxta dicta in primo Tractatu Disput. 4. a. 3. illud axioma (quòd frustra aliqui conantur vocare in dubium) non refragari mysterio Trinitatis: nam quæ sunt eadem uni tertio adequatè, & tam re, quàm ratione, tam formaliter, quàm virtualiter, sunt eadem inter se, concedo; quæ sunt eadem uni tertio inadæquatè & identitate reali formaliter, non autem rationis & virtualiter, nego. Atqui Pater identificatur cum Divina essentia, ut non identificetur cum omni eo, cum quo essentia identificatur, nempe cum Filio & Spiritu S. quòd est inadæquate identificari, & identificatur cum ipsa formaliter, ut tamen ratione & virtualiter distinguatur. Ad 2. quoque & 3. Resp. Illa axiomata rationis naturalis non nisi de rebus creatis, materia & potentialitati immeritis verificari, quia ortum trahunt à rerum limitatione & potentialitate, neque sub aliquo communissimo principio, vel termino tam entis in creatis quàm creato communi habere locum.

Si petas rationem, cur ista axiomata in rebus creatis procedant, fallant verò in Divinis & cur in creatis absque limitatione valeat ista regula: quæcumque sunt eadem. &c. in Divinis verò non nisi limitatè, si sint eadem adequatè, re & ratione? &c. Respondeo primo rationem esse, quòd hoc sit præcipuum sanctæ Fidei.

Fidei mysterium, quod omnem rationem transcen-

Hic responsione olim competente Ariano-

Respondet secundo. Disparitatem inter

De his quoque regulis loquens Cyrillus Alex.

Declaratio ulterior potius, quam ratio dispa-

comparatis nulla sit nisi virtualis propter eminentē

Hinc sapienter monet Eminentiss. noster de

§. II.

Argumenta suadentia existentiam vel possi-

Primum argumentum movet Engubinus l. 1. 7.

Calum ad iuro te DEI Magni sapiens opus,

Ex Græcis quoque sapientibus præpter Atha-

Cum primis verò allegatur Hermes seu Mercu-